

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2023 m. spalio 24 d. Nr. 21RE-757 (AG-646/04-2023)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Ingos Lipnickienės (pranešėja), Žydrūno Plytniko (posėdžio pirmininkas) ir Mindaugo Siaurio,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos D. Z. skundą atsakovei Vilniaus rajono savivaldybės administracijai dėl sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėja D. Z. (toliau – ir pareiškėja) skunde prašo panaikinti atsakovės Vilniaus rajono savivaldybės administracijos (toliau – ir atsakovė, Administracija) 2023 m. rugpjūčio 2 d. pranešimą Nr. A33(1)-8098 „Dėl (reg. Nr. A34(1)-6952 prašymo“ (toliau – Raštas), kuriuo atsisakyta nagrinėti pareiškėjos 2023 m. liepos 20 d. prašymą dėl pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir žemės naudojimo būdo keitimo (toliau – Prašymas), įpareigojant atsisakymą priėmusį viešojo administravimo subjektą išspręsti pareiškėjos Prašymą; panaikinus Raštą, panaikinti Administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 21 d. įsakymą Nr. KADI-2621 „Dėl atsisakymo keisti žemės sklypo (kad. Nr. (duomenys neskelbtini)), esančio (duomenys neskelbtini), pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir žemės naudojimo būdą“ (toliau – Įsakymas), kuriuo nepagrįstai apribojamos pareiškėjos teisės į nuosavybę bei teisę ja laisvai disponuoti ir valdyti.

Nurodė, kad 2023 m. liepos 26 d. kreipėsi į Administraciją su Prašymu pakeisti pareiškėjai nuosavybės teise priklausančio žemės sklypo, esančio (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Žemės sklypas), pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą iš žemės ūkio paskirties į vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų. Pareiškėja 2023 m. rugpjūčio 5 d. gavo Administracijos Raštą, kuriame nurodoma, jog pareiškėjos Prašymas nagrinėjamas nebus. Atsisakymas nagrinėti Prašymą grindžiamas tuo, kad dėl Žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir žemės naudojimo būdo keitimo buvo kreiptasi į Administraciją su tokio paties turinio prašymu. Nurodoma, kad dėl pareiškėjos 2021 m. rugpjūčio 9 d. prašymo, Administracijoje gauto 2021 m. rugsėjo 14 d. (toliau – 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymas), yra priimtas Administracijos direktoriaus Įsakymas, be to, pareiškėja Prašyme nepateikė naujų duomenų, leidžiančių abejoti šio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą, todėl Prašymas paliktas nenagrinėtas. Atkreipė dėmesį į tai, jog atsisakymas tenkinti pareiškėjos Prašymą ir pakeisti Žemės sklypo paskirtį grindžiamas Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (toliau – Žemės įstatymas) 24 straipsnio 1 dalimi. Pažymėjo, kad pareiškėja neginčija ir neneigia fakto, jog Žemės sklypas galimai patenka į neurbanizuojamą zoną, dėl ko, Žemės įstatymo 24 straipsnio pagrindu taikomi tam tikri apribojimai. Visgi, nei iš vieno sprendimo pareiškėjai nėra aišku, ar yra reali galimybė pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, juo labiau, kad pačiame Įsakyme nurodyta, kad tik dalis Žemės sklypo patenka į neurbanizuojamą – Z kraštovaizdžio tvarkymo zonos Z3 grupę. Atkreipė dėmesį ir į tai, kad valstybės įmonės (toliau – VĮ) Registrų centro nekilnojamojo turto registro duomenų bazės (toliau – NTR) išrašo duomenimis, Žemės sklypas yra

0,6564 ha, tačiau visas šis plotas dalinamas net į keturias kategorijas: pievos ir natūralios ganyklos, miško žemė, kelias, nusausinta žemė. Tačiau iš Įsakymo nėra aišku, dėl kurio žemės ploto dalies visam Žemės sklypui yra taikomi apribojimai.

Pažymėjo, kad viešojo administravimo institucijos teikiamos viešosios/administracinės paslaugos turi būti teikiamos „Vieno langelio“ principu. Tačiau, pareiškėjos teigimu, nei vienu atsisakymu nebuvo išaiškinta, kokių veiksmų pareiškėja turėtų imtis, kad galėtų įgyvendinti savo teisę laisvai ir nevaržomai disponuoti jai nuosavybės teise priklausančiu nekilnojamuoju turtu – Žemės sklypu. Pareiškėjos teigimu, iš Rašto nėra aišku, ar pareiškėjai priklausančio Žemės sklypo paskirtis visa apimtimi negali būti keičiama. Administraciniame sprendime nenurodoma, dėl kurios žemės ploto dalies yra ribojamas viso žemės sklypo paskirties keitimas. Be to, pareiškėjai nėra aišku, ar yra galimybė atidalinti Žemės sklypą, iš jo išskiriant apribojimus taikomą Žemės sklypo dalį, o kitai – atskirtai daliai – leidžiant pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (b. l. 23–27).

Atsakovė Administracija atsiliepime į pareiškėjos skundą jį prašo atmesti kaip nepagrįstą.

Atkreipė dėmesį, kad pareiškėja prašo panaikinti Raštą bei Įsakymą, tačiau nenurodo, kokiems teisės aktų reikalavimams jie prieštarauja. Patikslintame skunde nurodo, kad Administracija nepagrįstai apriboja pareiškėjos teisę į nuosavybę bei teisę ją laisvai valdyti ir disponuoti, tačiau atsisakymas keisti Žemės sklypo naudojimo paskirtį niekaip neriboja pareiškėjos teisių į nuosavybę ir nevaržo jos galimybės laisvai naudoti, valdyti ir disponuoti savo žemės sklypu pagal žemės naudojimo paskirtį, kuri yra įregistruota NTR (t. y. žemės ūkio). Atsakovės nuomone, pareiškėja skunde nenurodo nė vieno iš Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ) 5 straipsnio 1 dalyje numatytų pagrindų, leidžiančių panaikinti skundžiamą Raštą ir Įsakymą.

Nurodė, kad gavo Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT) persiustą pareiškėjos 2021 m. rugpjūčio 14 d. prašymą pakeisti Žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir žemės naudojimo būdą į kitos paskirties žemę – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos. Išnagrinėjęs pareiškėjos prašymą, Administracijos direktorius priėmė skundžiamą įsakymą, kuriuo atsisakė keisti Žemės sklypo žemės naudojimo paskirtį ir žemės naudojimo būdą į vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritoriją, nes Žemės sklypas patenka į neurbanizuojamą – Z kraštovaizdžio tvarkymo zonos Z3 (intensyvaus ūkininkavimo) grupę. Administracija 2023 m. liepos 26 d. gavo NŽT persiustą pareiškėjos pakartotinį Prašymą pakeisti Žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir žemės naudojimo būdą į kitos paskirties žemę – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos. Išnagrinėjęs pareiškėjos pakartotinį Prašymą, atsakovė priėmė sprendimą (įformintas skundžiamu raštu) Prašymo nenagrinėti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu.

Atsakovės teigimu, Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2009 m. rugsėjo 23 d. sprendimu Nr. T3-323 buvo patvirtintas Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas (toliau – Bendrasis planas). Specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai konkretizuoja savivaldybės bendrojo plano sprendinius tik tada, kai šie sprendiniai yra patvirtinti savivaldybės tarybos (Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (toliau – TPI) 22 straipsnio 2 dalis). Pagal Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos kraštovaizdžio specialųjį planą, patvirtintą Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 17 d. sprendimu Nr. T3-571 (toliau – Specialusis planas), Žemės sklypas nepatenka į urbanizuojamą (U1 funkcinio prioriteto) teritoriją. Iš pridedamos Specialiojo plano ištraukos matyti, jog ginčo Žemės sklypas patenka į Z kraštovaizdžio tvarkymo zonos Z3 (intensyvaus ūkininkavimo) grupę. Administracijos teigimu, ginčo Žemės sklypui nesant urbanistinių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonos dalimi, pareiškėjos Žemės sklypo paskirtis negali būti keičiama, priešingu atveju būtų pažeistos teisės normos bei tiek Bendrojo, tiek Specialiojo plano sprendiniai, kurie buvo sudėtingai formuojami, atsižvelgiant į visuomenės poreikius, planuojamos teritorijos kraštovaizdžio savybes, geografinę padėtį, geologinės sąlygas bei žemės ūkio paskirties žemės naudojimo ir tvarkymo reikalavimus. Pažymėjo, kad keisdama Žemės sklypo naudojimo paskirtį ir (ar) būdą, atsakovė turi laikytis žemės sklypo naudojimo ir (ar) būdo keitimo tvarkos, tokį keitimą įforminti Vilniaus rajono savivaldybės mero sprendimu ir užtikrinti, kad toks keitimas būtų

suderinamas su Vilniaus rajono savivaldybės lygmens bendruoju planu (jeigu yra parengtas – sudedamąja bendrojo plano dalimi – specialiuoju planu) ir (ar) vietovės lygmens bendruoju planu.

Dėl Rašto atitikties VAI reikalavimams nurodė, kad skundžiamame rašte yra nurodomi teisės aktai ir aplinkybės, kuriais jis yra grindžiamas. Pareiškėja 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymu kreipėsi į Administraciją su tokio paties turinio prašymu – dėl Žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir žemės naudojimo būdo keitimo. Dėl minėto kreipimosi buvo priimtas Įsakymas, todėl pareiškėjai nepateikus naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą, pakartotinai pateiktas Prašymas nebuvo nagrinėjamas. Pabrėžė, kad Administracija nagrinėja prašymus, atsižvelgdama į jų turinį, neviršydama teisės aktais suteiktų įgaliojimų. Pažymėjo, kad teisės aktai nenumato atsakovei pareigos nagrinėjant prašymą dėl žemės sklypo naudojimo paskirties pateikti informaciją apie galimą tolimesnę žemės sklypo naudojimą – teisės aktai numato, kad privaloma pateikti tik atsisakymo motyvus.

Atsakovės nuomone, pareiškėja yra praleidusi ieškinio senaties terminą Įsakymui apskūsti – skundžiamas įsakymas pareiškėjai buvo įteiktas 2021 m. spalio 4 d., todėl terminas Įsakymui apskūsti yra pasibaigęs 2021 m. lapkričio 4 d. Skundas Komisijai paduodamas per vieną mėnesį nuo individualaus administracinio akto įteikimo, o praleistas terminas gali būti atnaujinamas tik dėl svarbių priežasčių (patikslintame skunde nenurodomos jokios priežastys ir nepateikiami jas patvirtinantys įrodymai). Todėl prašo Komisijos taikyti ieškinio senaties terminą Įsakymui apskūsti. Pažymėjo, kad skundžiamame įsakyme yra nurodomi teisės aktai ir dokumentai, kuriais jis yra grindžiamas, todėl Įsakymas atitinka VAI 10 straipsnio 5 ir 6 dalyje nurodytus reikalavimus.

Dėl Žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties keitimo galimybių paaiškino, kad pareiškėjos Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis ir būdas negali būti keičiami į kitą. Įsakyme dėl techninės klaidos nurodyta, kad dalis Žemės sklypo patenka į Z zoną, nes iš tikrųjų visas Žemės sklypas patenka į Z zoną. Tai įrodo pridedama ištrauka iš Specialiojo plano. Specialiojo plano sprendiniai nenumato galimybės keisti paskirties į gyvenamąją, jeigu Žemės sklypas patenka į Z tvarkymo zonas. Pabrėžė, kad tiek Bendrasis planas, tiek Specialusis planas yra norminiai administraciniai aktai, o aiškinamieji raštai yra šių norminių administracinių aktų sudėtinės dalys, todėl yra privalomi planuojant teritoriją (b. l. 48–56).

Bylos dalis nutraukta, likusioje – skundas atmestinas

Byloje kilęs ginčas dėl Rašto, kuriuo Administracija atsakė į pareiškėjos Prašymą, taip pat Įsakymo teisėtumo bei įpareigojimo atlikti veiksmus.

Remiantis byloje esančia medžiaga, nustatyta, kad pareiškėjai nuosavybės teise priklauso žemės ūkio paskirties Žemės sklypas (b. l. 6).

Pareiškėja NŽT Vilniaus rajono skyriui pateikė 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymą, kuriame prašė, kad žemės ūkio paskirties Žemės sklypas būtų pakeistas į privačių valdų statybos paskirtį (b. l. 60–61).

NŽT Vilniaus rajono skyrius 2021 m. rugsėjo 14 d. raštu Nr. 48SD-13929-(14.48.136E.) „Dėl prašymo persiuntimo“, vadovaudamasis Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), 43.3 papunkčiu persiuntė Administracijai pagal kompetenciją nagrinėti pareiškėjos 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymą dėl Žemės sklypo naudojimo paskirties pakeitimo. Prašė informuoti pareiškėją apie minėto prašymo nagrinėjimo rezultatus teisės aktuose nustatytais terminais (b. l. 57–59).

Administracijos direktorius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 29 straipsnio 8 dalies 1 punktu ir 2 punktu, TPI 20 straipsnio 1 dalimi ir 2 dalimi, Žemės įstatymo 24 straipsnio 1 dalimi, remdamasis Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1073 „Dėl Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 10 punktu, atsižvelgdamas į Bendrojo plano

nustatytus Z žemės ūkio teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonos Z3 (intensyvaus ūkininkavimo) grupės reglamentus, išnagrinėjęs pareiškėjos 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymą, kuris 10 darbo dienų buvo skelbiamas TPDRIS ir Vilniaus rajono savivaldybės interneto svetainėje, priėmė Įsakymą, kuriuo atsisakė keisti 0,6564 ha ploto žemės ūkio paskirties Žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir žemės naudojimo būdą į kitos paskirties žemę – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos, nes pagal Bendrąjį planą dalis Žemės sklypo patenka į neurbanizuojamą – Z kraštovaizdžio tvarkymo zonos Z3 (intensyvaus ūkininkavimo) grupę. Informavo, kad remiantis Bendrojo plano aiškinamojo rašto 6.1 lentelė „Kraštovaizdžio tvarkymo zonų ir jų grupių reglamentai“, Z3 – intensyvaus ūkininkavimo grupė, kurioje teikiamas prioritetas intensyvioms žemės ūkio teritorijoms, kurios nepasižymi gamtinėmis vertybėmis ar svarbiomis apsauginėmis funkcijomis. Minėtoje teritorijoje plėtojamas esamas tradicinis žemės ūkis, esama agrarinio kraštovaizdžio struktūra iš esmės nekeičiama (b. l. 69–70).

Pareiškėja 2023 m. liepos 21 d. NŽT Vilniaus rajono skyriui pateikė Prašymą, kuriame nurodė, kad Administracijos prašė pakeisti Žemės sklypo paskirtį iš žemės ūkio į vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritoriją. Pareiškėja yra gavusi nepalankius atsakymus į ankstesnius prašymus, todėl dar kartą kreipiasi, prašydama palankaus sprendimo (b. l. 64–65).

NŽT Vilniaus rajono skyrius 2023 m. liepos 25 d. raštu Nr. 48SD-8689-(14.48.136E.) „Dėl prašymo persiuntimo“ informavo Administraciją, kad gavo Prašymą, kuriame prašoma Žemės sklypui pakeisti paskirtį. Vadovaujantis VAĮ 11 straipsnio 4 dalimi, persiuntė Administracijai pagal kompetenciją išnagrinėti ir atsakyti į Prašymą (b. l. 62–63).

Administracija, išnagrinėjusi pareiškėjos Prašymą, Raštu informavo pareiškėją, kad Žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir žemės naudojimo būdo keitimo buvo kreiptasi į Administraciją su tokio paties turinio prašymu. Nurodė, kad dėl 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymo yra priimtas Administracijos direktoriaus Įsakymas, todėl, vadovaujantis VAĮ 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu, Prašymas gali būti nenagrinėjamas, jeigu paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą. Kadangi pareiškėja nepateikė naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą, pakartotinai pateiktas Prašymas nagrinėjamas nebus (b. l. 71–72).

Pareiškėja su Raštu bei Įsakymu nesutinka, prašo juos panaikinti ir įpareigoti atsakovę išspręsti pareiškėjos Prašymą.

Dėl Rašto panaikinimo

Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 19 punktą, teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas yra viena iš savarankišųjų savivaldybių funkcijų. Savarankišųjų savivaldybės funkcijų įgyvendinimas reiškia, jog savivaldybė turi tam tikrą įstatymų leidėjo suteiktą veiksmų laisvę pasirinkti būdus, kaip šias funkcijas įvykdyti. Pagal Vietos savivaldos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą, savarankišąsias funkcijas savivaldybės atlieka pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų suteiktą kompetenciją, įsipareigojimus bendruomenei ir šios interesais. Įgyvendindamos šias funkcijas, savivaldybės turi Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų nustatytą sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvę ir yra atsakingos už savarankišųjų funkcijų atlikimą. Įgyvendinant šias funkcijas, savivaldybių veiklą saisto įstatymų nustatyti reikalavimai ir tvarka, kuri, kai tai numatyta įstatymuose, nustatoma ir kituose teisės aktuose. Taigi, atsakovei yra suteikta kompetencija nagrinėti pareiškėjos Prašymą.

Byloje ir vertinama, ar Administracija tinkamai atsakė į pareiškėjos Prašymą.

Bylos faktinės aplinkybės patvirtinta, kad Administracija gavo Tarnybos Vilniaus rajono skyriaus persiustą pareiškėjos 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymą, kuriame pareiškėja prašė pakeisti jai priklausančio Žemės sklypo paskirtį. Administracija, išnagrinėjusi pareiškėjos 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymą, priėmė Įsakymą, kuriuo atsisakė keisti Žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir žemės naudojimo

būdą į kitos paskirties žemę – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos. Kaip matyti, 2023 m. liepos 21 d. pareiškėja kreipėsi su Prašymu į Tarnybos Vilniaus rajono skyrių, prašydama pakeisti žemės ūkio paskirties Žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir žemės naudojimo būdą į kitos – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos. Administracija, išnagrinėjusi Tarnybos Vilniaus rajono skyriaus persiūtą pareiškėjos Prašymą, skundžiamu raštu informavo pareiškėją, kad dėl Žemės sklypo pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir žemės naudojimo būdo keitimo buvo kreiptasi į Administraciją su tokio paties turinio prašymu. Dėl Administracijoje 2021 m. rugsėjo 14 d. gauto pareiškėjos prašymo buvo priimtas Įsakymas. Kadangi pareiškėja nepateikė naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą, tai atsakovė pakartotinai pateikto Prašymo nusprendė nenagrinėti.

VAĮ 11 straipsnio 3 dalies 3 punkte numatyta, kad prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą.

Komisija, įvertinusi pareiškėjos 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymo ir Prašymo turinį, konstatuoja, kad abu pareiškėjos prašymai yra pateikti dėl to paties Žemės sklypo, nurodytas toks pats prašymų tikslas – pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį iš žemės ūkio į kitos paskirties žemę – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos. Taigi, faktinės pateiktų prašymų aplinkybės yra tapačios. Komisija pažymi, kad Prašyme pareiškėja nepateikė jokių naujų faktinių duomenų, kurių nebuvo nurodžiusi ankstesniame 2021 m. rugsėjo 14 d. prašyme, todėl, Komisijos vertinimu, atsakovė pagrįstai skundžiamu raštu atsisakė nagrinėti pareiškėjos pakartotinai pateiktą Prašymą.

Skunde pareiškėja nurodo, kad nei vienu atsisakymu jai nebuvo išaiškinta, kokių veiksmų pareiškėja turėtų imtis, kad galėtų įgyvendinti savo teisę laisvai ir nevaržomai disponuoti jai nuosavybės teise priklausančiu nekilnojamuoju turtu – Žemės sklypu.

Aprašo 10 punkte numatyta, kad Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje (išskyrus valstybinės žemės sklypus, reikalingus karinei infrastruktūrai), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 2 punkte ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 48 dalyje nustatytais atvejais pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (būdai) keičiami ar žemės sklypo naudojimo būdas nustatomas, jeigu jis nenustatytas, žemės savininkų, valstybinės žemės patikėtinių ar įstatymų nustatytais atvejais kitų subjektų prašymu savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu šis parengtas.

Pagal Aprašo 12.2 papunktį, priėmus sprendimą netenkinti prašymo pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) ar nustatyti, jeigu jis nenustatytas, žemės sklypo naudojimo būdą, apie šį sprendimą ir šio sprendimo motyvus savivaldybės administracijos direktorius prašymą pateikusį asmenį raštu informuoja ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos.

Administracijos direktorius, išnagrinėjęs pareiškėjos 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymą, priėmė Įsakymą, kuriame nurodė, kad atsisako keisti Žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir žemės naudojimo būdą į kitos paskirties žemę – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos, nes pagal Bendrąjį planą dalis Žemės sklypo patenka į neurbanizuojamą – Z kraštovaizdžio tvarkymo zonos Z3 (intensyvaus ūkininkavimo) grupę.

Taigi, kaip matyti, Aprašo nuostatos nenumato, jog priimant sprendimą netenkinti prašymo pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, Administracijos direktorius turi pateikti informaciją apie galimą tolimesnę žemės sklypo naudojimą. Pagal Aprašo nuostatas, sprendime turi būti nurodyti atsisakymo tenkinti prašymą motyvai, kurie, nagrinėjamu atveju, ir buvo nurodyti. Be to, pareiškėja 2021 m. rugsėjo 14 d. prašyme jokių papildomų prašymų, susijusių su Žemės sklypo naudojimu, nepateikė. Pabrėžtina, kad Komisija prašė atsakovės pateikti papildomą informaciją, kurią atsakovė išdėstė atsiliepime. Atsiliepimas buvo išsiųstas susipažinti.

Įvertinusi, tai, kas anksčiau išdėstyta šiame sprendime, Komisija prieina prie išvados, kad skundžiamas Raštas yra motyvuotas, jame nurodytas tiek faktinis, tiek teisinis atsisakymo nagrinėti pareiškėjos Prašymą pagrindas, atsakymas grindžiamas VAĮ 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu bei nustatytų faktinių aplinkybių įvertinimu. Tai, jog pareiškėjos tiesiog netenkina atsakovės pateiktas atsakymas, nereiškia, kad Administracija neveikė taip, kaip pagal teisės aktuose nustatytą tvarką turėjo veikti, o taip pat nesudaro pagrindo konstatuoti jos teisės į Prašymo objektyvų ir nešališką nagrinėjimą teisės aktų nustatyta apimtimi pažeidimą. Komisija, įvertinusi bylos medžiagą, atsižvelgdama į teisinį reglamentavimą, prieina prie išvados, kad nėra teisinio pagrindo naikinti Rašto bei tenkinti išvestinį pareiškėjos reikalavimą įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjos Prašymą.

Dėl Įsakymo panaikinimo

Atsakovė atsiliepime nurodė bei pateikė duomenis, kad skundžiamas įsakymas pareiškėjai buvo įteiktas 2021 m. spalio 4 d. (b. l. 66).

IAGNTĮ 8 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad skundas (prašymas) administracinių ginčų komisijai paduodamas per vieną mėnesį nuo individualaus administracinio akto paskelbimo arba įteikimo ar pranešimo apie viešojo administravimo subjekto veiksmus (atsisakymą atlikti veiksmus) suinteresuotai šaliai dienos. Kaip matyti IAGNTĮ įtvirtina aiškų apskundimo terminą. Pabrėžtina, kad Įsakyme pareiškėjai buvo aiškiai nurodyta jo apskundimo tvarka, t. y. kad jis gali būti skundžiamas Komisijai arba teismui per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos.

Pagal IAGNTĮ 9 straipsnio 1 dalį, pareiškėjo prašymu Komisijos pirmininkas (komisijos pirmininko pavaduotojas teritoriniame padalinyje) ar komisijos pirmininko (komisijos pirmininko pavaduotojo teritoriniame padalinyje) paskirtas kitas administracinių ginčų komisijos narys skundo (prašymo) padavimo terminą gali atnaujinti, jeigu pripažįsta, kad jis praleistas dėl svarbios priežasties. To paties straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad prašyme atnaujinti skundo (prašymo) padavimo terminą nurodomos termino praleidimo priežastys ir pateikiami praleidimo priežastis patvirtinantys įrodymai. Svarbiomis termino praleidimo priežastimis laikytinos tik objektyvios, nuo pareiškėjo valios nepriklausiosios aplinkybės, sutrukdžiusios laiku kreiptis į teismą dėl pažeistos teisės gynimo (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. balandžio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. TA492-6/2012, 2015 m. kovo 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. TA-9-143/2015).

Taigi, terminas Įsakymui apskūsti yra pasibaigęs 2021 m. lapkričio 4 d. Byloje nėra pateiktų duomenų, kad pareiškėja būtų skundusi Įsakymą nustatytu terminu. Pareiškėjai atsakovės atsiliepimas su medžiaga buvo išsiųstas. Ji motyvuoto prašymo atnaujinti terminą skundai dėl Įsakymo panaikinimo paduoti nepateikė.

IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 6 punkte numatyta, kad Komisija priima sprendimą nutraukti bylą, jeigu paaiškėja, kad skundas (prašymas) buvo priimtas praleidus nustatytus jo padavimo terminus ir pareiškėjas neprašė termino atnaujinti.

Esant nurodytoms aplinkybėms, Komisija konstatuoja, kad, paaiškėjus aplinkybėms, jog pareiškėja praleido vieno mėnesio skundo padavimo terminą, bylos dalis dėl pareiškėjos reikalavimo panaikinti Įsakymą nutrauktina. Taigi, ir skundo argumentai dėl Įsakymo panaikinimo byloje nevertintini.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 20 straipsnio 2 dalies 6 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Bylos dalį pagal pareiškėjos D. Z. skundą dėl reikalavimo panaikinti Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 21 d. įsakymą Nr. KADI-2621 „Dėl atsisakymo keisti žemės sklypo (kad. Nr. (duomenys neskelbtini)), esančio (duomenys neskelbtini), pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir žemės naudojimo būdą“ nutraukti.

Likusią skundo dalį atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkas

Žydrūnas Plytnikas

Komisijos nariai

Inga Lipnickienė

Mindaugas Siaurys